

ØSTRE SEM
Gårdsnr. 119

Jakob Olsen Vik i Sem tinglyser i 1714 kjøpebrevet fra Henrik Jensen, borger i Tønsberg, på halve gården Østre Sem, 2 ½ pund smør. Hans Hansen Fuske i Arnadal kjøper den andre halvparten av Andreas Christian Henne, borger i Tønsberg.

B r u k e r e

Ola Sem, nevnt 1593-1604.

*

Ikke nevnt oppsitter i 1605, ei heller hva som ble betalt for gården. **Ola Sem** i 1625. **Ola Sem** i 1631.

*

Tollef Sem. 1635.¹

*

Oluf Sem. 1636.²

*

Laurits Sem. 1636.³ I koppskatten 1645 betaler Laurits og Tarald Sem for seg, sine koner, og en datter – 1 ½ ort 4 skilling. Uvisst hvem som har datteren.

Søren Sem. Landskatten 1640.

*

Gunder Olsen, født ca. 1617 (48 år i 1665). Skattematrikkelen 1647 (-49): "*Gunder Semb till Hendrich Claussen smør 6 ½ pd. (Er) 2 schippd. 3 ½ lispd. Hendrich Claussen bøxsellen. Skatt 4 dr.*" Bruker i 1686.

*

Hele gården

1/2 gården 1691-ca. 1712.

Hele gården til 1724

½ gården 1724-1733.

Lembek Pedersen, født ca. 1660 (46 år i 1706). Begravet 8. januar 1740, 79 år gammel. Trolovet 23. september og gift 26. oktober 1688 med **Gunnor Arvesdatter**, født ca. 1653. Begravet 4. februar 1700, 47 år gl. (Datter til Arve Jonsen Mellom Sem/Vaggestad i

¹ Martinsmesse

² Garnisonsskatten

³ Kappelanskatten

Sandeherred. Nevnt 1664-p.m. 1724). Troløvet 20. oktober og gift (2) 14. desember 1700 med **Mari Nilsdatter**. Begravet 3.juni 1743, 70 år gl. Bruker 1689-1740.

Barn i første ekteskap:

1. **Arvid (Arve) Lembeksen**, døpt 11. august 1689. 16 år og ungar i 1706. Begravet 27. oktober 1720, 32 år gammel. Ugift.
2. **Gunhild Lembeksdatter**, døpt 29. november 1692. Gift 1726 med **Jonas Reiersen**. Se Strengsdal.
3. **Lars Lembeksen**, døpt 29. januar 1697. 9 år i 1703. Død 1733. Overtok halve gården 1724, bruksnr. 1.

Barn i andre ekteskap:

4. **Gunnor Lembeksdatter**, døpt 15. juli 1701. Begravet 17. november 1701.
5. **Anne Lembeksdatter**, døpt 5. november 1702. Død 1670. Gift 1723 med **Peder Johannessen Mellom Kjøle**, døpt 23. desember 1700 fra Nordre Hellen. Overtok halve gården fra 1633.
6. **N.N. Lembeksdatter**, døpt 1. februar 1705. Mulig den **Mari Lembeksdatter Sem** som blir begravet 19. juni 1720, 13 år gammel (født 1707)
7. **Nils Lembeksen**, født 1708. Begravet 13. april 1710, 2 år gammel. Tvilling.
8. **Pernille Lembeksdatter**, født 1708. Begravet 13. april 1710, 2 år gammel. Tvilling.
9. **Hans Lembeksen**, døpt 25. mars 1710. Begravet 2. november 1710.
10. **Peder Lembeksen**, døpt 7. november 1711. Begravet 17. februar 1715, 3 år gammel.

Lemwig (Lembek) Pedersen Nedre Sem er soldat i 1686 for gårdene Nedre og Øvre Sem og Føykås med Nattvald. Han ble innrullert i 1682.

I 1719 møter Lembek Pedersen Østre Sem på tinget og forteller at han nå er så gammel og skrøpelig at han ønsker at de skal dimittere hans eldste sønn Arve Lembeksen, som har vært innrullert siden 1710 som matros og månedstjener. Han trenger hjelp på gården.

1702 (28. februar) ble det holdt skifte på Østre Sem etter Gunnor Arvesdatter. Arvingene var foruten enkemannen Lembek Pedersen, barna Arve, 11 år, Lars, 5 år og Gunhild, 8 år. Tjenestejentene **Ingeborg Pedersdatter** hadde 1 riksdaler 2 ort til gode og **Mari Hansdatter**, hadde 1 riksdaler til gode. Avdødes farbror var Kristen Bø i Slagen.

Jon Borgersen Søndre Bø i Slagen

I	
Kristen Jonsen Bø i Slagen (Halvbrødre)	Arve Jonsen Mellom Sem/Vaggestad
	I
	Gunnor Arvesdatter

På Oserød ble Gunnors kusine Dorte gift.

Mari Nilsdatters søsken var:

1. **Ole Nilsen**, skifte 5/8-5/11/1727 i Tønsberg. Smed. Gift med **Anne Hansdatter**. Ingen barn.
2. **Jakob Nilsen Hogsnes** i Sem.
3. **Marte Nilsdatter**. Gift med **Anders Pederen Gjennestad eie** i Skjee (Stokke). En søster, dog død før skiftet var kanskje:
4. **Ane Nilsdatter Sem** som får en sønn **Nils**, døpt 27. september 1703, utenfor Ekteskap. Han ble begravet 18. november 1703.

1705 (10. juli) ble Hans Larsen (Mellom) Sem, Guttorm (Sørensen Mellom) Sem, Lembek (Pedersen Østre) Sem og Jens Nes, samt Lars Føykås stevnet fordi de hadde latt husene på Nedre Sem som de har brukt, forfalle. På Guttorms vegne møter hans kone Ingeborg Hansdatter sien han er ute og seiler. På Jens Nes vegne, siden han er død, møter hans enke Eli Olsdatter. Vi får vite at gården har ligget øde i noen år. De tar på seg å reparere gården.

Den 15. juli 1715 sier Lembek at han hadde lånt 120 riksdaler av sogneprest Nicolaus Mancin, for å kjøpe Østre Sem av Sophia, enke etter borgermester Iver Madsen i Tønsbeg Skylden var 3 pund smør.⁴ Det ble da utstedt en panteobligasjon på dette. Den 13. august 1716 betalte Lembek første avdrag på dette lånet med 6 daler. Hele lånet var innbetalt og panteobligasjonen utløst 11. oktober 1722.⁵

1715 (12. august) tinglyser Lembek Pedersen et kjøpebrev på Østre Sem, av skyld 3 bismerpund smør med bygsel, som han ifølge kontrakten hadde kjøpt av Madame Sophia Mortensdatter, sal Hr. Iver Madsens i Tønsberg, datert 14. Juli 1715. Dette var penger han lånte av presten Nicolay Mancin mot en panteobligasjon på samme sum, datert 15. Juli 1715. Panteobligasjonen ble tilbakelyst ifølge brev av samme dato.

1/2 gården

1691-1712

Nils Pedersen. Bruker på halve i 1691.

Kasper Eliassen, født ca. 1666 (40 år i 1706) i Hedrum. (Trolig sønn til Elias Kaspersen, født ca. 1634 (66 år i 1701). Bosatt i et strandhus ved Farrisvannet under gården Hafallen i Hedrum.) Gift 3. januar 1698 med **Anne Sørensdatter Vestre Kjøle**. Begravet 18. januar 1711. De er medbrukere på Østre Sem fra 1698-1712. Han hadde jobbet som matros i Kongelig Majestetets tjeneste står det i skiftet.

Barn:

1. **N.N. Kaspersdatter**. døpt 24. mars 1697. Født før ekteskap. ”*1697 Dom 7 Trinit Public absolveret Casper Eliasøn*”. Død ung.
2. **Mari Kaspersdatter**, Døpt 21. september 1698 (10 år i 1712). Gift med **Ola Olsen Meum**, ca. 1695-1756. Leilendinger på ¼ av Buer, bnr. 4.

1698 (30. november). Kasper Eliassen fra Hedrum måtte bøte fordi han hadde begått leiermål med Anne Sørensdatter Vestre Kjøle. De var på dette tidspunkt gift.⁶ 1710 (2. Mai) ble Kasper Eliassen stevnet fordi han hadde begått leiermål med Karen Olsdatter Tangen.

I 1708 får vi vite at Kasper Sem skylder Peder Wulf i Stokke 1 daler 1 ort.

1712 (24. februar) ble det holdt skifte på Østre Sem etter Kaspar Eliassen og Anne Sørensdatter. Det står at de for en kort tid siden er død straks etter hverandre. Verge for datteren var hennes mors søstermann, Søren Gipø.

*

Så drev Lembek Pedersen igjen hele gården fra ca. 1712 – 1724, da sønnen Lars overtok halve gården.

⁴ Søndre Jarlsberg, pantebok 2, side

⁵ Pantebok 1722, side 104a-104b.

⁶ SAKO. Søndre Jarlsberg Sorenskriveri. Tingbok 3 (1697-99), fol. 87 b.

*

Første halvdel

½ gården fra 1724

Lembek Pedersen driver denne parten 1724-1733. Så overtar svigersønn og datter.

*

Peder Johannesen døpt 23. desember 1700 fra Nordre Hellen. 4 år i 1706. Fra Mellom Kjøle. Begravet 18. november 1766, 68 år gammel. Trolovet 24. juni og gift 18. august 1723 med **Anne Lembeksdatter Østre Sem**. Først på Mellom Kjøle. De overtok her i 1733.

Barn:

1. **Ole Pedersen**, døpt 18. januar 1724 fra Mellom Kjøle. Trolovet 29. november og gift 28. desember 1743 med enken **Marte Hansdatter Vestre Gunnestad** og ble bruker på Østre Sem.
2. **Arved Pedersen**, døpt 23. desember 1725. Trolovet 18. november og gift 30. desember 1749 med **Inger Gundersdatter Hovland**. Først på Sem og siden til Nedre Skjerve.
3. **Maria Pedersdatter**, døpt 30. januar 1729. Trolovet 16. november og gift 29. desember 1747 med **Torgeir Andersen Lofterød**, og kom dit.
4. **Lars Pedersen**, døpt 23. mai 1733 fra Østre Sem. Trolovet 24. mai og gift 25. august 1753 med piken **Margreta Jørgensdatter Mellom Sem**, døpt 15. juli 1733 fra Bugården. Ble bruker på en del av Østre Sem.
5. **Nils Pedersen**, døpt 29. november 1736. Begravet 21. februar 1737, 14 uker gammel.
6. **Kirsti Pedersdatter**, døpt 3. desember 1738. Trolovet 14. desember 1758 og gift 11. januar 1759 med **Ola Andersen Landsrød**. Først på en part av Østre Sem før de flyttet tilbake til Landsrød.

I skiftet etter Jon Olsen på Vestre Elgestad i 1746, kalles Peder dennes barns søskenbarn. Dette stemmer fordi Jons kone var søster av Peders far.

Østre Sem

Bruksnr. 1

Andre halvdel fra 1724

Ifølge skjøte av 22. april 1724 hadde Lembek Pedersen og kona Maren Nilsdatter, solgt til sin sønn Lars Lembeksen, halve Østre Sem, 1 ½ bismerpund smør med anpart bygsel.⁷ Dette ble på skiftet verdsatt til 60 riksdaler.

Lars Lembeksen, døpt 29. januar 1697. 9 år i 1703. Død 1733. Gift 1723 med **Alhet Torgeirsdatter Vestre Ekenes**, døpt 9. oktober 1689. Begravet 13. september 1766, 80 år gammel. Overtok halve gården 1724.

Barn:

1. **Mallene Larsdatter**, døpt 13. juni 1725. Hvorfor hun føres inn som Mallene vites ikke, for senere i livet kalles hun **Gunhild Larsdatter**, og ingen med det navnet er registrert døpt på 1720-tallet. Konfirmert 21. april 1743. Død 13. juni og begravet 17. juni 1784, 60 år gammel. Trolovet 4. november og gift 3. desember 1748 med **Peder Jonsen Lofterød**.
2. **Pernille Larsdatter**, døpt 7. mai 1729. Begravet 19. januar 1730.

⁷ Pantebok, 1723, side 140b.

3. **Pernille Larsdatter**, døpt 20. september 1731. Trolovet 28. november som dragon og gift 28. desember 1764 med **Ola Torsteinsen**, fra Stokke. Konfirmert 1753 fra Søndre Råstad i Stokke, 20 år gammel. Enkemann og ”*lægdslern*” Ole Thorsteinsen døde 6. februar av ”*brystsye*” og ble begravet 11. februar 1794, 67 år gammel, fra Nedre Buerstad. På Snipetorp. Personalia, se der.

1734 (25. februar) ble det holdt skifte på Østre Sem etter Lars Lembeksen. Arvingene var enken Alhet Torgeirdatter og barna: 1. Gunhild Larsdatter, 8 år. Pernille Larsdatter, 2 år. Tilstede var den avdødes far, Lembek Pedersen. Verge for Gunhild var hennes fars søsters mann, Peder Johansen Sem, og for Pernille, hennes mors søsters mann Søren Guttormsen Kjøle.

Alhet trolovet 13. februar⁸ og gift (2) 18. mars 1734 med **Anders Larsen**, født 1710 på Nordre Ås i Sem. (Sønn til Lars Kristoffersen. Trolovet 9. mai og gift 18. oktober 1705 i Sem med Marte Håvaldsdatter Nordre Ås. På Nordre Ås 1705-18 og Lund(en) under Gulli 1719-24>.) På gården 1734 – 1752. De flytter til Snipetorp, der de nevnes 1757-1766.

Barn:

1. **Ane Andersdatter**, født 27. desember 1734 og døpt 30. januar 1735.

Faddere: Ragnille Hansdatter Øvre Sem, Mari Larsdatter Nedre Sem, Live Larsdatter Ås i Sem sogn der hun var tjener, Nils Mortensen Vestre Ekenes, Jon Vestre Sem (trolig Øvre Sem).

Gift 1754 med **Hans Jensen** fra **Kårød**. En stund på Snipetorp før de flyttet til Myra (Steinmalen) under Tømmerholt. Personalia, se Snipetorp/Myra.

Anders var bror til Håvald Larsen på Veien under Øre. Andre søsken var: Anne Larsdatter, født 1706 på Nordre Ås; Live Larsdatter, født 1708 på Nordre Ås. Hun tjente på Ås i Sem, da hun var fadder i 1735 til Anders Larsens datter Ane; Kristoffer Larsen, født 1713; Kirsten Larsdatter, født 1719 på Gulli eie.

Anders Larsen pantsatte i 1736 sine 1 ½ bismerpund smør i gården, for 22 riksdaler, til Kristoffer Larsen i Tønsberg.

*

Lars Larsen, født ca. 1727. Fra Borre. Død 24. juli og begravet 30. juli 1802, 75 år gammel. Trolovet 8. oktober og gift (1) 28. oktober 1766 i Slagen med **Kari (Karen) Andersdatter**, døpt 31. juli 1726 fra Sande i Slagen. Død 18. februar av ”blodgang” og begravet 24. februar 1787, 61 år gammel.⁹ (Datter til Anders Halvorsen, død 1741, 58 år gammel, og Mari (Maren) Hansdatter Søndre Rom, død 1741, 55 år gammel. På Sande i Slagen.) Det var skifte etter Kari 30. juli 1788¹⁰, og da fikk (niesen) Else Hansdatter Saltkopp 33 4 4/5 daler i arv. Trolovet 30. mars og gift (2) 17. april 1789 i Borre med **Helene Hansdatter Prestegården**.

Barn i andre ekteskap:

1. **Hans Larsen**, døpt 7. februar 1790.
2. **Karen Andrea Larsdatter**, født 27. april og døpt 1. mai 1797.

⁸ Forlovere: Torgier Olsen V. Ekenes og Niels Mortensen V. Ekenes.

⁹ Hennes søsken var: Berte Andersdatter, født 1723. Gift 1742 med Kristoffer Iversen. På Sande; Hans Andersen, født 1728. Gift 1761 med Mari (Maren) Ellefsdatter Saltkopp. På Saltkopp under Nordre Rørås; Halvor Andersen, født 1732. Bodde på Søndre Rom 1775-95. Fikk opphold hos nevøen på Søndre Eik 1812.

¹⁰ I privat eie. Skifte befinner seg på Nauen Slektssenter, Sem, Vestfold.

3. **Berte Kirstine Larsdatter**, født 26. november og døpt 2. desember 1801.

Helene ble trolovet 20. august og gift 7. september 1803 med ungkar og landværnsoldat **Anders Gundersen** som da bodde på Østre Sem. Han nevnes her i huset 1801, da som logerende, ugift og skomaker. Flytter til et annet bruk på Østre Sem.

Barn:

1.

❧ P L A S S E R O G H U S M E N N ❧

Solli – Solie og Voll-løkka

Bruksnr. 9 (skyld 58 øre)

Husmannsplass under Østre Sem

Denne plassen må ha ligget på grensen mellom Nedre og Østre Sem, for den sies å ligge under førstnevnte i 1781 og trolig allerede i 1777. Siden sies den å ligge under Østre Sem. I 1788 sies den å ligge under Mellom Sem, så her hadde man forskjellig oppfatning av grensene. Ble selveierbruk i 1804.

B r u k e r e

Anders Olsen Solie¹¹, døpt 17. oktober 1749 fra Østre Smidsrød. Trolovet 7. november og gift 28. november 1776 med **Maria Kristoffersdatter Øre**. Nevnt 1777-1779. Flyttet videre til Østre Sem, der de er i 1780.

Barn:

1. **Ole Andersen**, døpt 18. april 1777 fra Solli.
2. **En sønn**. Begravet 5. september 1779.

*

Hans Andersen Solie. Soldat. Gift som ungkar fra Vølen 22. desember 1779 i Stokke med **Anne Catharina Karlsdatter** fra plassen Dyrsrød under Fossnes, Arnadal, døpt 5. september 1751. (Datter til Karl Kjeldsen og Maren Hansdatter. På Dyrsrød.) Hans er fadder herfra 18. juni 1782. De flytter til Langerød under Jarlsberg hovedgård i Sem.

Barn:

1. **Anne Maria Hansdatter**, døpt 18. februar 1781 fra Solli.
2. **Ane Maria Hansdatter**, døpt 7. juni 1784 fra Langerød.
3. **Karen Sibille Hansdatter**, døpt 9. april 1786 fra Langerød. Gift 28. november 1810 i Sem med matros **Kristoffer Jakobsen Ødegården** (fra Ås prestegjeld).

*

Engebret Larsen Solie fadder 25. januar 1783 og 16. juli 1786. Sistnevnte må være Engebret Larsen, døpt 29. juni 1762 fra Volden under Nedre Sem og konfirmert fra Volden i 1778. Sønn av Lars Larsen Volden og Mari Håvaldsdatter.

¹¹ Anders fadder 24.9.1777 og Maria fadder 11.3.1779.

*

Johannes Olsen. Flyttet hit fra Østre Sem før 1788. Personalia, se der.

Barn begravet fra Soli:

1. **Marte Johannesdatter.** Død 22. juli og begravet 26. juli 1788, 6 år gammel.
2. **Ole Johannesen.** Død 22. juli og begravet 26. juli 1788, 3 år gammel.

*

Kristen Johannesen. Sønn av fornevnte. Bodde på Stangebygrinda når han ble trolovet 24. oktober 1793 og gift 16. januar 1794 med **Maren Johannesdatter Prestegården.**

Barn:

1. **Johannes Kristensen,** døpt 10. juli 1794 fra Soli. Tvilling. Død 25. juli og begravet 30. juli 1794, 3 uker gammel.
2. **Jan Kristensen,** døpt 10. juli 1794. Tvilling. Gift 6. November 1816 med **Maria Jensdatter Rubberød,** døpt 14. mars 1787. Bodde på Rubberød.
3. **Johannes Kristensen,** født 25. juni og døpt 30. juni 1797 fra Mellom Sem står det, men det kan ha vært herfra.

*

Erik Nilsen, født 1778 i Tanstadhagan. Kjøpte Solli og Volløkka i 1804. Det ble da et selveierbruk på 3 merker smør.